

Samenwerking gemeente Goedereede, SVHW en ondernemers

Brede aanpak leidt tot nieuwe onderbouwing forfait toeristenbelasting

Iedere toeristenbelastingverordening kent een forfait op basis waarvan de belasting wordt geheven. Eens in de zoveel tijd vragen gemeenten zich (terecht) af of het forfait nog wel is gebaseerd op de lokale werkelijkheid. Dan wordt het tijd voor een onderzoek. Namens de gemeente Goedereede nam het SVHW, een samenwerkingsverband dat voor meerdere gemeenten belastingzaken regelt (zie ook kader pag. 2), Legitiem in de arm. Een verslag aan de hand van gesprekken met SVHW-directeur Piet Bervoets en wethouder Peter Feller van Goedereede.

Op een nette manier, met andere woorden: in goed overleg met de ondernemers in de toeristensector, komen tot een herijking van het forfait toeristenbelasting. Dat was en is het uitgangspunt van de gemeente en het SVHW.

Peter Feller: "Als het over geld gaat, liggen dingen altijd gevoelig. Je moet behoedzaam

manoeuvreren en dat hebben we geprobeerd. Ik denk ook dat het is gelukt om draagvlak te creëren. We zitten nu in de eindfase en alles gaat op een prettige manier."

Het SVHW en de gemeente belegden om te beginnen een informatieavond. Op 8 mei waren alle ondernemers in de toeristensector uitgenodigd en werd tekst en uitleg gegeven over de plannen. Ook een vertegenwoordiger van Legitiem was op de avond aanwezig.

Piet Bervoets over de keuze voor Legitiem. "Goedereede had contacten met dit bureau en vanaf 1 januari, het moment dat de gemeente zich bij ons aansloot, hebben wij die contacten overgenomen. De manier van werken sprak ons ook aan en via een offertetraject is de opdracht verstrekt."

'Een project bekeken'

In elke nieuwsbrief wordt een project centraal gezet en komen de betrokkenen aan het woord. Deze keer verhalen wij over de actualisatie van de heffingen water -, en landtoeristenbelasting in de gemeente Goedereede.

© Keen van den Driessche

Peter Feller, wethouder financiën gemeente Goedereede

vervolg van pagina 1

Telefonisch

Toch was het juist een onderdeel van die manier van werken die Legitiem moest aanpassen. De ondernemers in Goedereede bleken, uit privacyoverwegingen, grote moeite te hebben met het telefonisch enquêteren van hun gasten. De afspraak werd gemaakt dat dan schriftelijk te doen.

Wethouder Feller: "In het begin hebben we een aantal bijeenkomsten gehouden om over de aanpak consensus te bereiken. Voor ons was belangrijk dat een schriftelijke aanpak wel voldoende bouwstenen moest aandragen voor een juiste onderbouwing van het nieuwe forfait. Uiteindelijk zijn we daar samen in geslaagd door veel werk te maken van het samenstellen van een vragenlijst."

Piet Bervoets: "Om die onderbouwing draait alles. De reden om te komen tot een herijking van het forfait is dat de wetgever ons verplicht op een rechtmatige manier belasting te heffen. Dat kan alleen als je met enige regelmaat onderzoek doet naar de verblijfsintensiteit van toeristische gasten."

Respons

Naast het persoonlijk bezoeken van alle 50 ondernemers, werden 2.702 enquêteformulieren verstuurd. De verwachting is dat de respons uitkomt op ongeveer 40%. Bervoets: "Daar zitten we nu (eind september, red.) nog niet aan, maar ik vermoed dat we dat gaan halen. Dat zou ook mooi zijn. Op basis van de informatie die we dan hebben kan het nieuwe forfait overeenkomstig de werkelijkheid worden onderbouwd."

Het veldonderzoek bij de ondernemers bracht aan het licht dat de manier van registreren van veel campingeigenaren erg verschillend is. Enkele kleine campings bleken de regels van het forfait ook niet goed toe te passen. Bervoets: "Legitiem heeft ze daarop attent gemaakt en uitgelegd hoe het wel moet. Dat is ook een slag die we dankzij dit onderzoek maken."

Maatwerk

Als voorzitter van de klankbordgroepen landtoeristenbelasting en watertoeristenbelasting bleef wethouder Feller nauw betrokken bij het onderzoek. De goede verstandhouding sterkt hem in de verwachting dat er voor het eind van het jaar

SVHW neemt gemeenten belastingwerk uit handen

Het in Klaaswaal gevestigde SVHW is een samenwerkingsverband van 20 Zuid-Hollandse gemeenten en het waterschap Hollandse Delta, dat recent is ontstaan uit een fusie van vijf waterschappen. Als een zelfstandige overheidsorganisatie in de rol van centraal belastingkantoor, regelt het SVHW de heffing en invordering van lokale belastingen, de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ), de administratie van vastgoedgegevens, en verstrekt het vastgoedgegevens aan de 21 deelnemers en derden.

Piet Bervoets, directeur SVHW

Directeur Piet Bervoets: "Er komen steeds meer samenwerkingsverbanden tussen gemeenten en waterschappen tot stand, maar een organisatie als het SVHW zie je nergens anders in Nederland. Wij bestaan al sinds het begin van de jaren zeventig van de vorige eeuw en in de loop der jaren zijn we steeds meer gaan doen. De gemeenten en het waterschap die bij ons zijn aangesloten zijn met onze ondersteuning goedkoper uit dan wanneer ze alles op belastinggebied zelf zouden moeten regelen."

De gemeente Goedereede is pas sinds 1 januari van dit jaar aangesloten bij het SVHW. Wethouder Peter Feller: "Met het oog op de continuïteit hebben we deze stap gezet. Daarnaast is het een kwaliteitsslag omdat de SVHW een zeer professionele organisatie is."

Eigen forfait voor havenondernemers

Een onderzoek naar het toeristisch gebruik van de drie havens in Goedereede? Verloren tijd, geld en moeite was de mening van Fred Redeker, directeur/eigenaar van de haven Marina Stellendam. Hij vond gehoor bij de gemeente en het SVHW en voor de drie haveneigenaren werd een aparte klankbordgroep gevormd.

Fred Redeker legt uit: "Van kampeerbedrijven zijn er tientallen in Goedereede, van havenbedrijven maar drie, en ook in andere opzichten zijn ze totaal niet met elkaar te vergelijken. Bovendien verschillen de havens hier in de gemeente qua toeristisch gebruik niet van andere havens in Nederland. Het gedragspatroon van gasten is bijna identiek. Een onderzoek is in mijn ogen dus niet nodig, omdat de cijfers daarover bij iedereen in de branche bekend zijn."

Redeker weet waarover hij praat. Naast Marina Stellendam is hij eigenaar van nog twee havens in Nederland en tevens bestuurder van de Hiswa, de belangenverenigingen voor ondernemers in de watersportsector. Redeker heeft wel begrip voor de wens van de gemeente het forfait opnieuw vast te stellen.

"Ze hebben een juiste onderlegger nodig voor het forfait, dat begrijp ik heel goed. Op mijn verzoek spreken de drie havenondernemers nu samen met de gemeente de uitgangspunten van het forfait af. Die leggen we vast in een overeenkomst die aan de verordening komt te hangen. Binnenkort zetten we onze handtekening en dan is het klaar. Dan hoeven mijn gasten ook niet lastig te worden gevallen met vragen over het gebruik."

Andere methodiek

De verwachting van Fred Redeker is dat het nieuwe forfait niet veel van het oude zal afwijken. "Het oude forfait was toch wel redelijk goed. We gaan nu werken volgens een iets andere methodiek, maar per saldo zal de afdracht op hetzelfde neerkomen. Voor ons als ondernemers leidt het trouwens wel tot een kostenverhoging. Tot op dit moment doen we opgaaf op basis van tellingen verricht door de gemeente. In de toekomst moet dat op basis van gegevens uit onze administratie. Dat betekent voor mij dat ik mijn administratie moet uitbreiden en dat kost geld. Maar goed, dat nemen we dan maar op de koop toe."

Fred Redeker, Marina Stellendam

een nieuw forfait is waarin alle betrokkenen zich kunnen vinden.

"We hebben steeds gestreefd naar maatwerk voor onze specifieke, lokale situatie. Ik denk dat we hebben laten zien dat de gemeente en het SVHW betrouwbare partners zijn. We hebben het met elkaar gedaan, met ondersteuning van profes-

sionals als Edwin Borghols en Toine van Ierland. Werken met klankbordgroepen is in een situatie als deze ideaal. Hoewel je ook de ondernemers die niet in de groep zitten niet moet vergeten. Wij hebben dat opgelost door steeds naar iedereen verslagen van bijeenkomsten te sturen. Beter te veel gecommuniceerd dan te weinig."

De klankbordgroep toeristenbelasting bijeen

Richard Neijndorff en Lykle Ganzevoort

Gemeente Maarssen positief verrast door digitale mogelijkheden

'De praktijk als basis voor werkwijze'

Onder supervisie van projectleider Lykle Ganzevoort liet de gemeente Maarssen in de zomer een controle uitvoeren door Legitiem op de naleving van de hondenbelasting. Met 542 'nieuwe' honden op een bestand van ongeveer 2.250 honden, was de score hoog. "Controleren moet", is de conclusie van Richard Neijndorff van de productgroep Belastingen van Maarssen.

De vergaande digitalisering gaf de doorslag bij de keuze voor Legitiem. Achteraf is Richard Neijndorff in geen enkel opzicht teleurgesteld. Van alle technologische mogelijkheden is niet eens gebruik gemaakt.

"De door Legitiem aangeleverde informatie is geschikt om rechtstreeks in ons systeem in te voeren. Vanwege een capaciteitsprobleem lukte dat niet, maar het digitaal kunnen volgen van de controles is perfect. Op ieder moment van de dag wisten we waar de controleurs zich bevonden en de actuele gegevens kreeg je direct nadat ze waren ingebracht op het scherm. Je merkt dat de praktijk aan de basis staat van de werkwijze van Legitiem. Daarom werkt het waarschijnlijk ook zo goed."

Uitbesteden

Nadat in februari van dit jaar het besluit was genomen om een hondenbelastingcontrole uit te voeren, zette Richard Neijndorff samen met Lykle Ganzevoort en verantwoordelijk wethouder Van Esterik de lijnen uit. Dat de huis-aan-huis-controle zou worden uitbesteed, stond vanaf het eerste moment vast, om de simpele reden dat daar in Maarssen, net als bij de meeste andere gemeenten, de mankracht voor ontbreekt.

Met twee bedrijven werd gesproken, de keuze voor Legitiem gemaakt, en in de periode juni tot en met augustus gingen de controleurs alle 15.500 adressen langs. Met genoemde score (542

nieuwe honden) als resultaat. Richard Neijndorff: "Er was een tijd niet gecontroleerd en dan krijg je zulke aantallen. De bedoeling is dat we het vanaf nu gaan bijhouden. In de zin van jaarlijks een deel van de adressen controleren."

Weinig klachten

Over de manier waarop de controleurs te werk gingen is de gemeente Maarssen dik tevreden. Slechts twee klachten bereikten de productgroep Belastingen. "Iedere klacht is er één te veel, maar hier liggen we natuurlijk niet wakker van", zegt Richard Neijndorff. "Ondanks die twee klachten was de controle een vloeiend proces."

Zou hij de volgende keer toch iets anders doen? Richard Neijndorff: "Ja, één ding. Er kwamen hier op kantoor regelmatig controleurs binnenlopen. Meestal om nieuwe formulieren te halen. Dat was helemaal volgens afspraak, maar het gaf soms wat onrust en onze medewerkers werden er onnodig door belast. Een volgende keer wil ik dat Legitiem dat zelf regelt. Het 'ontzorgen' nog iets verder doorvoeren. Een kwestie van afspreken, meer niet."

Enno Soeren is
Sectormanager
Publiekszaken bij de
gemeente Maastricht.
Een 36-jarige
Maastrichtenaar die zeer
begaan is met de ontwikke-
lingen binnen het belasting-
vak en daar op deze pagina
over vertelt.

Vrijheid (Blijheid)

Het hoogtepunt van de lokale democratie is aangebroken. Gemeenteraden bespreken dezer dagen de begroting voor 2008. Daarbij stellen zij ook de tarieven voor de lokale belastingen vast. Gemeenten krijgen de mogelijkheid om de OZB ongelimiteerd te laten stijgen. De bepalingen die dat nu nog niet mogelijk maken worden uit de Gemeentewet geschrapt. Op het moment dat ik dit schrijf is nog niet duidelijk of er een macronorm komt. Die norm komt er op neer dat de som van de OZB-opbrengsten in Nederland vergeleken wordt met een normbedrag. Is de som te hoog, dan kan de regering het volume van het gemeentefonds korten.

Diverse partijen hebben over dit instrument vragen gesteld in de Tweede Kamer en de Raad van State adviseert het niet te gebruiken. Het komt op mij ook wat dubbel over. Aan de ene kant geef je gemeenten de vrijheid, maar aan de andere kant is er toch het wantrouwen dat gemeenten de vrijheid niet aankunnen.

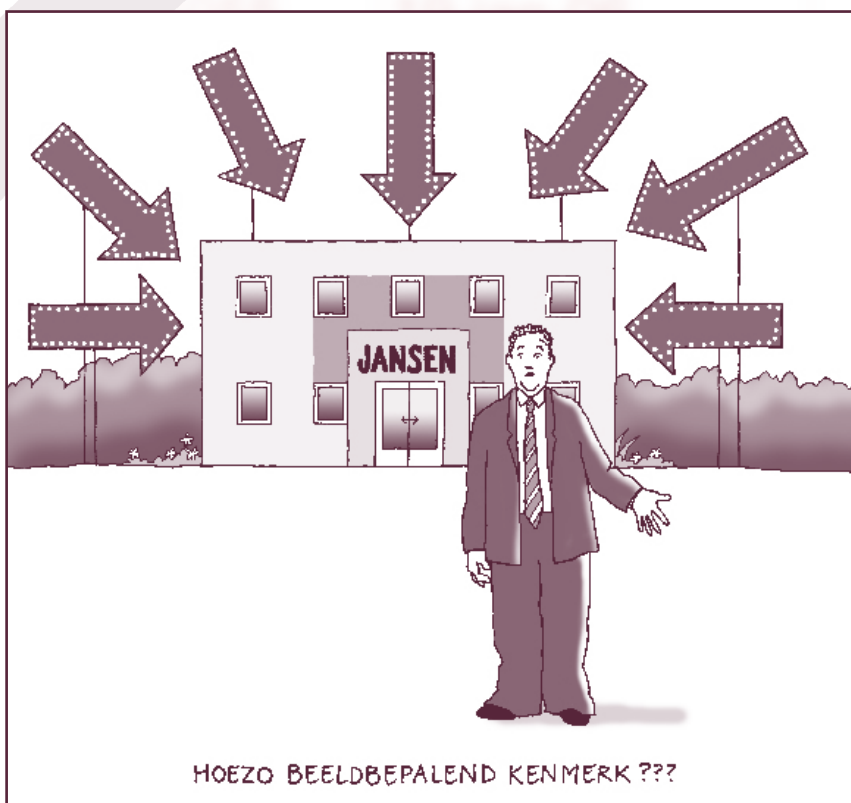
Principieel vind ik het een basisvrijheid van gemeenten om hun eigen tarieven te bepalen. Het is een lokale heffing en de Rijksoverheid mag daar geen invloed op uitvoeren.

De Gemeenteraad vormt de democratisch gekozen vertegenwoordiging van het volk. Zij neemt met volle verstand een besluit over de hoogte van de tarieven. Daarbij worden de diverse belangen afgewogen: dat nieuwe zwembad wel of niet, de kwaliteit van de openbare ruimte, extra uitgaven voor de WMO of toch meer subsidie voor sportverenigingen.

In deze nieuwsbrief gaat het ook over heffen van belasting van en voor ondernemers. Het vormen van ondernemersfondsen met behulp van reclamebelasting, BGV of OZB is in opmars. De gemeente wordt daarbij gevraagd belasting te heffen en de opbrengst over te dragen aan het bestuur van samenwerkende ondernemersverenigingen. Kennelijk ziet men de gemeente daarbij als betrouwbare partner. Het achterhouden van gedeelten van de opbrengst, verkapt bezuinigen of bureaucratiseren van het fonds is de dood in de pot.

Vrijheid is een groot goed, maar zodra het vrijheid blijheid wordt heeft het negatieve gevolgen voor het imago van gemeenten als betrouwbare partner. Ik wil hopen dat Gemeenteraden zich daar voldoende van bewust zijn. Als de kruiddampen van de begrotingsbehandeling zijn opgetrokken ben ik benieuwd naar de CBS-cijfers en Vereniging Eigen Huis pamfletten. Eens zien of ik mijn mening moet bijstellen.

reageren? Enno.Soeren@maastricht.nl

'Ik ben blij dat we er niet zelf aan zijn begonnen'

Inti Wolking en projectleider Michiel van der Heijden nemen zaken door

Het bleek ook in Hoorn: gezamenlijkheid op vrijwillige basis werkt niet. Zo'n 40% van de lokale ondernemers weigert mee te betalen aan het realiseren van gezamenlijke diensten en voorzieningen. Omdat ondernemersverenigingen zelf geen mogelijkheden hebben een bijdrage af te dwingen, kwam de overheid in actie. "Vanuit de gedachte dat het algemeen bestuur er is om zaken voor haar burgers te regelen", aldus Inti Wolking.

Na advies te hebben ingewonnen, zette de gemeente Hoorn haar kaarten, niet onverwacht, op het invoeren van reclamebelasting. Het College van B&W formuleerde een voorstel, dat vervolgens in de raadscommissie werd besproken en binnenkort in de gemeenteraad zal worden geaccordeerd, zo is de verwachting. Met ingang van 1 maart 2008 is reclamebelasting in Hoorn dan een feit.

Inti Wolking: "Reclamebelasting is een algemene belasting, maar ons voornemen is het geld ook weer ten goede te laten komen aan de ondernemers. We hebben daar ideeën over en dat geldt ongetwijfeld ook voor de Stichting Binnenstadsmanagement en

Al zijn de overleggen nog gaande en is het ei door de gemeenteraad nog niet gelegd, het moet wel heel raar lopen wil de gemeente Hoorn per 1 maart 2008 aanstaande geen reclamebelasting invoeren. Daarmee is in de toekomst een voorzieningsprobleem uit de wereld, in ieder geval deels. Legitiem deed onderzoek en verzorgde voor de gemeente Hoorn en senior heffingsambtenaar Inti Wolking de opbouw van het basisbestand.

de Stichting Bedrijven, waarin de ondernemers zich hebben verenigd. Je kunt denken aan het ontwikkelen van marketingplannen, aan een onderzoek naar de ontsluiting en aan innovatieprojecten, maar bijvoorbeeld ook aan het aanstellen van een stadsmanager. Met 80.000 inwoners en 34.000 WOZ-objecten heeft Hoorn tegenwoordig een behoorlijke omvang, en dan is het helemaal niet verkeerd een man of vrouw te hebben die zaken organiseert en coördineert.”

Meeliften

Hij was in september 2006 nog maar enkele weken in dienst toen wethouder Jan de Boer van Hoorn en belastingverantwoordelijke Arie Reijm duidelijk maakten dat er binnen het bedrijfsleven nogal wat ondernemers waren die de voorkeur gaven aan meeliften boven meebetalen. Dat verraste Wolking, een man met vijftien jaar ervaring in gemeentelijk belastingland, niet.

Op verzoek maakte hij een inventarisatie van de bedrijven die de gemeente konden assisteren bij de invoering van reclamebelasting. Inti Wolking: “Daar was ik vrij snel mee klaar. Er zijn volgens mij maar een paar bureaus serieus te nemen en daar kwam Legitiem voor ons als meest aantrekkelijke uit. Vooral omdat ze hun zaakjes technisch goed op orde hebben. Daarnaast was de prijs scherp.”

“We hebben in het begin nog wel even overwogen het helemaal zelf te doen, maar dat plan is snel de la in gegaan. We hebben de mensen, de tijd en de benodigde softwaretools niet. Achteraf ben ik ook ontzettend blij dat we daar niet aan zijn begonnen.”

De opdracht luidde om bij alle 1.750 zakelijke adressen in de gemeente de reclamevoorwerpen te inventariseren en zo een basisbestand op te bouwen. Daarnaast moesten opbrengstprognoses worden geleverd en de perceptiekosten in kaart worden gebracht, ook richting toekomst. Inmiddels, begin oktober, is de opdracht vrijwel afgerond. Inti Wolking: “We wisten dat een gespecialiseerd bedrijf ons uitstekend zou kunnen helpen, maar het moest ook snel omdat we per 1 januari 2008 willen gaan heffen. In augustus zijn controleurs de straat op gegaan en in drie weken tijd is de hele inventarisatie, inclusief het maken van foto's, afgerond. We hebben er nauwelijks omkijken naar gehad en de resultaten werden daarna ook relatief snel opgeleverd.”

1 miljoen

Het doel van de reclamebelastingoperatie is om een structurele, jaarlijkse opbrengst te genereren van minimaal 1 miljoen euro. Dat bedrag moet door 1.600 ondernemers worden opgebracht. De verdeling is nog een heikel punt.

Wolking: “Er moet een eerlijke verdeelsleutel komen, maar gemakkelijk is dat niet. De gedachten gaan nu uit naar een systeem met vijf klassen. Afhankelijk van het aantal reclame-uitingen, de omvang en de locatie, worden ondernemers in een klasse ingedeeld. Door het werken met klassen worden de perceptiekosten beperkt. Een meter meer of minder zal in 99% van de gevallen geen effect hebben op de opbrengst.”

Themadag reclame- en precariobelasting (Twee FOLO-PE-punten)

Op 15 november wordt in Sliedrecht opnieuw een themadag precario- en reclamebelasting gehouden. Tijdens deze dag zal vanuit de theorie aansluiting worden gezocht bij de (lokale) praktijk en zullen zowel de mogelijkheden als de onmogelijkheden van beide heffingen worden behandeld.

Toine van Ierland

De cursus is bestemd voor iedereen die op het gebied van deze belastingen meer inzicht en kennis wil verwerven. Als docenten treden op Edwin Borghols en Toine van Ierland. Edwin Borghols is als fiscaaljuridisch adviseur en vennoot werkzaam bij Van den Bosch & partners, Belastingadviseurs voor overheden. Toine van Ierland is directeur van Legitiem. De themadag wordt verzorgd door de Academie Lokale Belastingen in Sliedrecht.

Meer informatie: www.legitiem.nl onder 'nieuws' of op www.lokbel.nl

mr. Edwin Borghols

Recreatie, toerisme en gemeente

Op 26 september jl. werd in het Dolfinarium te Harderwijk de themadag Recreatie, toerisme en gemeenten gehouden.

Ongeveer 60 personen, afkomstig uit enkele tientallen gemeenten, kwamen bij elkaar om in een informele sfeer van gedachten te wisselen over zaken als: ruimtelijke ordening, promotie, leefbaarheid, kwaliteitsverbetering en de financiering van recreatieve en toeristische voorzieningen.

Ton Nederveen, wethouder gemeente Ermelo;

'Geef ruimte aan natuur. Groei aan de randen van de Veluwe. Krimp in het natuurgebied zelf. Stimuleer gebruik recreatieve voorzieningen optimaal door promotie. Creëer goede randvoorwaarden voor de ondernemers.'

Wouter De Waal, directeur VVV Texel;

'Met brede marketing in binnen-, en buitenland en slim gebruik van Internet zetten we de BV Texel op de kaart.'

Ad Verseput wethouder gemeente Schouwen-Duiveland;

'Werk samen met exploitanten, deel de verantwoordelijkheid en gebruik deel opbrengst toeristenbelasting om gezamenlijk nieuwe initiatieven te ontplooiën en recreatie en toerisme te bevorderen. Benut de mogelijkheden die een gebied uniek maken.'

Henk Van Koevinge directeur RP Holidays (Roompot vakantieparken);

'Bekijk het eens zo: Verblijfrecreatie is een belangrijke pijler voor de lokale economie binnen een gemeente en niet slechts een probleem voor de ruimtelijke ordening.'

Ton Leeuwrik, hoofd publieksdiensten gemeente Bergen NH;

'Sluit bij belastingheffing aan bij de lokale praktijk en maak de heffing transparant en eenvoudig. Blijf communiceren met de branche, ook als het tegenzit en wees flexibel.'

Uit de positieve reacties van de deelnemers bleek het een leerzame dag te zijn. Een dag waarop vele ervaringen zijn uitgewisseld en waarbij men met elkaar heeft nagedacht over uitvoeringsproblemen en knelpunten en daarvoor oplossingen heeft aangereikt gekregen. Een dag zeker voor herhaling vatbaar.

Teksten

Daan Appels

Foto's

Jan van IJken

Cartoon

Erna Westrup

Vormgeving / druk

Océ / OBS Arnhem

Vormgeving en Drukwerk

LEGITIEM BV
Florijnweg 11c
Postbus 11
6880 AA Velp
Telefoon: 026 38 40 566
Fax: 026 38 40 569
info@legitiem.nl
www.legitiem.nl

